

NIETECHNICZNE STRESZCZENIE DOŚWIADCZENIA

1.Tytuł projektu: Odlów i chwilowe przetrzymywanie kosów w celu późniejszej hodowli wolierowej

2.Czas trwania projektu 1 lipca-31 października 2019

3.Słowa kluczowe (maksymalnie 5 słów) kos, migracje, mechanizmy kontrolujące migrację

4.Cel projektu (art. 3 ustawy) (wpisać odpowiednią kategorię z poniższych) A

A. Badania podstawowe

B. Badania translacyjne lub stosowane

C. Badania mające na celu zachowanie gatunku

D. Badania z zakresu medycyny sądowej

E. Badania zapewniające poprawę dobrostanu zwierząt lub warunków chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich

F. Badania w celu opracowania i produkcji produktów leczniczych, środków spożywczych, pasz lub innych substancji lub produktów, lub badań ich jakości, skuteczności lub bezpieczeństwa stosowania

G. Badania w celu ochrony środowiska naturalnego

H. Badania w celu kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego lub szkolenia w celu nabycia lub doskonalenia kompetencji zawodowych

5. OPIS PLANOWANEGO DOŚWIADCZENIA

Należy określić cel naukowy lub edukacyjny doświadczenia, w tym przewidywane szkody, jakie może ono spowodować u wykorzystywanych zwierząt, i korzyści, jakie przyniesie ono dla rozwoju nauki i dydaktyki. Maksymalnie 250 słów, tekst musi być zrozumiały dla niespecjalisty.

Sezonowe wędrówki są powszechne w świecie ptaków. Często zdarza się że niektóre populacje tego samego gatunku wędrują podczas gdy inne są częściowo lub całkowicie osiadłe, migracje mogą także zależeć od aktualnych warunków pogodowych. Dlatego dokładne poznanie czynników kontrolujących wędrówki ptaków jest ważne zarówno dla zrozumienia ewolucji tych wędrówek jak i potencjalnego zagrożenia jakie zmiany klimatyczne lub działalność człowieka mogą wywierać na wędrowne populacje ptaków. Wczesniejsze badania prowadzone w kilku krajach pokazały że u kosa (*Turdus merula*) występuje geograficzna zmienność strategii wędrówek w różnych częściach Europy: jedynie populacja z Polski była w pełni wędrowna, w miarę posuwania się na zachód coraz więcej ptaków pozostawało na zimę na miejscu, aż do w pełni osiadłych populacji z południowej Francji. Dokładne poznanie podłoża obserwowanej zmienności geograficznej oraz plastyczności wędrówek kosa wymaga zbadania ptaków pochodzących z różnych populacji ale hodowanych w tych samych warunkach (aby odróżnić efekt

działania genów i czynników środowiskowych). Celem wniosku jest odłowienie (przy pomocy sieci ornitologicznych, jak podczas akcji obrączkowania ptaków) 40 młodych kosów w Polsce oraz chwilowe przetrzymywanie (do 7 dni). Ptaki zostałyby później przewiezione do renomowanego instytutu badawczego w Zachodniej Europie. Byłyby one tam hodowane w wolierach, a ich potomstwo użyte do dalszych badań (wraz w potomstwem kosów z innych krajów, hodowanym w identycznych warunkach).

6. LICZBA ORAZ GATUNKI ZWIERZĄT PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W DOŚWIADCZENIU

40 kosów (po 20 samców i samic). Będą to ptaki młode – wyklute w danym roku ale już samodzielne.

7. OPIS UWZGLĘDNIENIA ZASAD ZASTĄPIENIA, OGRANICZENIA I UDOSKONALENIA¹

Ograniczenie – liczba schwytanych zwierząt została ustalona na poziomie umożliwiającym zebranie odpowiednio dużej grupy do hodowli wolierowej biorąc pod uwagę przewidywane tempo reprodukcji hodowanych kosów. Kos jest gatunkiem bardzo pospolitym a jego liczebność w Polsce jest stabilna lub rosnąca. Ponieważ ptaki wróblowe mają wysoką śmiertelność, można szacować że schwytanie 40 młodych ptaków oznacza zmniejszenie liczby ptaków przystępujących do lęgu o ok. 20 osobników.

Zastąpienie – odłów kosów w celu ich hodowli wolierowej jest częścią projektu porównującego strategię migracji w różnych populacjach kosa. W taki sam sposób zostaną odłowione ptaki w innych krajach (m.in. w Niemczech i we Francji). Nie ma możliwości zastąpienia ptaków odłowionych w naturze w różnych częściach Europy innymi zwierzętami.

Udoskonalenie – wszystkie czynności zostały zaplanowane z wykorzystaniem wieloletniego doświadczenia badaczy odławiających i hodujących kosa. Jedynym źródłem stresu dla zwierząt będzie samo przetrzymywanie ich w niewoli przed transportem, gdyż nie planuje się wykonywania na nich żadnych dodatkowych procedur badawczych – ptaki będą przebywały przez kilka dni (do tygodnia) w klatkach z nieograniczonym dostępem do pokarmu i wody, w miejscu z minimalnym niepokojeniem zwierząt. Jak najlepsza kondycja ptaków leży w interesie samych badaczy, gdyż ułatwi ona adaptację kosów do nowych warunków. Wszystkie procedury związane z chwytaniem i transportem zwierząt

¹ Przy wypełnianiu wzorować się na instrukcji wypełniania wniosku W1 punkt. 8

zostaną przeprowadzone po uzyskaniu odpowiednich zezwoleń. Na miejscu ptaki będą hodowane w nowoczesnych wolierach.

8. Projekt jest objęty oceną retrospektywną²

- ☐ TAK - na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy
- ☐ TAK - na podstawie art. 53 ust. 3 ustawy
- ☐ NIE

² Wypełnia właściwa lokalna komisja etyczna ds. doświadczeń na zwierzętach. Należy zaznaczyć właściwe pole.